

OBSAH

OTÁZKY AUTOROVÍ A AUTOROVÝ ODPOVĚDI	- - - - -	7
(I) TEXTY	- - - - -	11
(II) ČEŠTINY	- - - - -	33
[Národní jazyk	- - - - -	35]
1) Spisovná čeština	- - - - -	38
2) Nářeční čeština	- - - - -	43
3) Interdialektická čeština	- - - - -	49
4) Obecná čeština	- - - - -	52
5) Čeština profesní, slangová a argotická	- - - - -	56
6) Aspekty jazyka	- - - - -	59
7) Poznámky pro pokročilé studenty	- - - - -	63
(III) ZNAKY A INFORMACE	- - - - -	69
[Obecné výklady	- - - - -	71]
Řeč delfinů	- - - - -	72
Zlatý slavík	- - - - -	73
Setrvali v srdečném rozhovoru	...	74
Vlak na pneumatikách	- - - - -	74
Veřejnost a zločin	- - - - -	75
Lekce z teorie informace	- - - - -	77
Svatební obřad	- - - - -	80
Obecnost a jedinečnost	- - - - -	83
Přenášení významu	- - - - -	86
Jazyk, doba, prostředí	- - - - -	86
Stručné vyjadřování složité myšlenky	- - - - -	89
Jazyková poznámka prognostická	- - - - -	90
Jazyková móda	- - - - -	91
Závěr	- - - - -	92
(IV) RYSY A UZLY	- - - - -	95
[Obecné výklady	- - - - -	97]
HLÁSKOSLOVÍ	- - - - -	98
[Základní pojmy	- - - - -	98]
1) Systém českých samohlásek	- - - - -	103
2) Systém českých souhlásek	- - - - -	106
3) Slabika	- - - - -	109
4) Skupiny hlásek	- - - - -	110
<i>Šest leček</i>	- - - - -	111
5) Vlastnosti zvukových řad	- - - - -	112

TVAROSLOVÍ	114
[Základní pojmy	114]
1) Slovní druhy	117
2) Skloňování a jména	119
[Podstatná jména mužského rodu	121]
[Mluvnický rod	124
[Podstatná jména ženského rodu	125
[Kategorie čísla	126
[Podstatná jména středního rodu	128]
<i>Mluvnické osoby a osobní zájmena</i>	129
Sto vojáků a jeden čili o vazbách číslovek	130
O přivlastňování	131
3) Časování a slovesa	132
[Slovesný vid	132]
[Způsob slovesného děje	133]
[Slovesný rod	135
[Dělení sloves	135]
[Mluvnická osoba	138]
[Slovesný způsob	138]
Cas mluvnický a lidský	138
SKLADBA	146
<i>Pršt, prší</i>	146
[Základní pojmy	147]
[Větotvorný akt	149]
[Věty podle jednočlennosti nebo dvoučlennosti	150]
[Věty podle původce činnosti	151]
[Sdělení oznamovací	155]
[Sdělení prací	158]
[Sdělení rozkazovací	159]
[Sdělení tázací	160]
Výpověď a modalita	161
Větný rozbor	163
Jedna věta a dva významy	168
Souvětí	169
[Souvětí souřadné	171]
Krátké rozjímání nad jedním souvětím	173
[Souvětí podřadné	174]
[Souvětný rozbor	177]
<i>Přecín s vědrem</i>	181
(V) PROMLUVY	183
<i>Děšť a dech domova</i>	185
[Mluvené promluvy	186]
[Gestikulace, mimika	187]
[Zakotvenost promluvy v situaci	187]
[Kontextová vázanost promluvy	191]

[Eliptičnost - - - - -	191]
[Přítomnost adresáta projevu - - - - -	192]
[Citová angažovanost - - - - -	193]
[Principy slovosledu - - - - -	194]
[Slovosled v promluvách mluvených - - - - -	197]
<i>O některých konkrétních promluvách čili chvála trémym</i> - - - - -	199
(VI) STYLY - - - - -	203
[Obecné pojmy a definice stylu - - - - -	205]
[Stylistika - - - - -	206]
[Subjektivní slohotvorní činitelé - - - - -	208]
[Objektivní slohotvorní činitelé - - - - -	210]
[Styl umělecký - - - - -	214]
[Styl odborný - - - - -	215]
[Odborný styl popularizační - - - - -	216]
[Okurková sezóna - - - - -	217]
[Styl publicistický - - - - -	218]
Připsáno dříve narozeným - - - - -	220
Od klíšé k frázi - - - - -	221
[Styl hovorový - - - - -	223]
[Stylové kadluby - - - - -	224]
O sloveh nadekretovaných - - - - -	225
[Synonyma - - - - -	226]
[Homonyma - - - - -	227]
[Přenášení významu - - - - -	227]
Vážení přílomník - - - - -	230
Řeč o jazyce v umělecké tvorbě - - - - -	232
Ještě jednou poznámky pro pokročilé studenty - - - - -	237
(VII) ZDROJE A VĚKY - - - - -	243
[Také o počátcích české národní pospolitosti - - - - -	245]
[Základní postupy etymologické - - - - -	246]
[Motivace pojmenování - - - - -	250]
[Místní názvy - - - - -	251]
Místní jména v příslovitech - - - - -	256
[Předhistorická čeština - - - - -	257]
[Staroslověnština - - - - -	259]
[Vnější dějiny češtiny - - - - -	262]
[Vnitřní vývoj češtiny - - - - -	263]
[Nejstarší památky českého jazyka - - - - -	268]
[Jména osob - - - - -	269]
[Změny slovního významu - - - - -	271]
[Přezdívky - - - - -	271]
Knihkupkyně - - - - -	275
„Měsícetřesení“ - - - - -	276
Nadošlovat a pletáž - - - - -	277
Slova v češtině hostující - - - - -	277

(VIII) JAZYKOVĚDCI	279
[Kdy jazykovědci nic nezmohou	281]
[Nejstarší odborné práce o češtině	282]
[Jazykověda za obrození	284]
[Jazykověda doby moderní	286]
[Pracovní zásady naší jazykovědy	291]
[Hostinec U Plevna	296]
[Nech se s tím vycpat!	297]
Na závěr něco na zdraví!	298
SLOVA NA ROZLOUČENOU	301
PRAMENY A KNIHY DOPORUČENÉ KE STUDIU	303
SLOVNÍČEK ZÁKLADNÍCH POJMŮ	306
REJSTŘÍK	312